

Klarigo pri la Manifesto de Prago en la aina lingvo publikigata en UK2007
Ano de Hokkajda Esperanto-Ligo: YOKOYAMA Hiroyuki (jokojama hirojuki)

Laux la Manifesto de Prago Esperanto povas subteni lingvajn rajtojn kaj lingvan diversecon, tial estas grave en certa senco, ke oni esprimas la Manifeston en la minoritata lingvo, la aina, kaj oni komprenigas la signifon de la Manifesto pere de la aina.

S-ro HAMADA Takesxi, la cxefredaktisto de la sola ainalingva gazeto 'AinuTimes', kunlaboras kun mi en la farado de la aina versio de la Manifesto de Prago.

Ni disdonas la ainan version al vi en latinaj literoj. En la aina oni ankaux uzas la japanajn literojn 'katakana', kaj trovigas ainaj unikaj katakana-oj por la ainaj sonoj netrovigxantaj en la japana sona sistemo. Tiuj estas akceptitaj al Japana Industria Normo en 2000, kaj al versio 3.2 de Unikodo.

La litero 'katakana' estas facile uzita, cxar al relativaj ainaj maljunuloj, multaj lernantoj, gxi estas pli familiara ol latinlitero. Aliflanke latinlitero estas oportuna, cxar oni facile komprenas konsistigajn elementojn kaj sonajn konstruojn de vortoj.

'Katakana' estas la litero por skribi japane, kaj kiam oni skribas la literon aine, krom komunajxo kun la japana, oni uzas la ainan unikan 'katakana' sen uzo en la japana, ekz-e, oni skribas la malgrandan 'katakana' por la silaba fino -k, -p, -s, -t, -m, -r kaj aliaj ne trovigxanta en la japana.

En Mak OS X ekde 2001 oni normale povas enigi kaj vidigi tiujn katakana-ojn, ekde versio 10.3 vendita en 2003 la aina stilo estas akceptita al la normala programo 'Kotoeri4' por litera sxangxado. Per tio oni facile povas sxangxi la literon 'katakana' en la latenan literon. Lastatempe en la versio Vista vendita en 2007 de Vidozo oni normale povas enigi kaj vidigi tiujn. Kaj en la 16-a de auxgusto 2005, la aina lingva nomo estas registrita al Internacia Organizo por Normigo, alinome ISO kiel la lingva nomo 'ain'. Laux tio en la komputila mondo la estado de la aina farigas klara.

La okinava versio de la Manifesto estas lauxvorta traduko el la japana, tial ni ne klarigas gxin. Sxajnas al mi, tio estas sama kiel la origina. Sed la aina versio estas libera traduko konvena por la aina, tial mi tradukas gxin Esperante kaj japane, kaj enmetas la tradukajxo en suban retpagxon.

En alia pagxo la aina versio skribigas en nur latina litero. Cxi tiu pagxo estas klarigo pri tio. Aldone, mi enmetas la detalojn pri mia publikigo en la 92-a Universala Kongreso de Esperanto en jenan retadreson.

Vidu, jenan:

<http://www5d.biglobe.ne.jp/~hel/uk2007/uk2007.htm>

Ankaux trovigas la tradukajxo Esperante kaj japane el la aina versio.

La hejmapagxo de Hokkajda Esperanto-Ligo (HEL) estas jena;

<http://www5d.biglobe.ne.jp/~hel/>

La retadreso de HEL estas jena;

hokkaido_esp_ligo@yahoo.co.jp

Se vi esperas legi la ainajn gazetojn "AinuTimes", bv. adresi al la retadreso de la Esperanta ligo. Mi povas transsendi vian mesagxon al la sekretariato. Se necese, mi povas traduki la temon aux la resumon en Esperanton, kaj instrui la ainajn vortojn nekompreneblajn por vi. Antaux trovigas la japana versio. Kaj en la retpagxo de la ligo trovigas miaj ainaj artikoloj kun la Esperanta traduko. Do provu legi ilin.

<http://www5d.biglobe.ne.jp/~hel/uk2007/uk2007.htm>

Koncerne la okinavan lingvon, jenan pagxon ni sciigas al vi informe:

<http://www5d.biglobe.ne.jp/~hel/prago/pragooki.htm>

Dank' al la klopodoj de s-ro HIGA Kijosi, kiu estas okinava ano kaj klopodas pri la movado por revivigi la okinavan lingvon diskriminacitan dum longa dauxro, ni povas fari la manifeston de la okinava versio.

En lia kompanio "Nanjoosxuppan" trovigas verkoj okinave (la japana kaj okinava lingva retpagxo):

<http://www.haisai.co.jp/>

Se vi interesigas pri la verkoj, bv. adresi nin. Ni povas transsendi vian mesagxon al li.

2007年世界エスペラント大会で発表したプラハ宣言アイヌ語版の解説
北海道エスペラント連盟員 横山裕之

プラハ宣言にあるように、エスペラントは、（少数）言語の権利や言語の多様性を支援できるものなので、この宣言を少数言語であるアイヌ語で表現し、プラハ宣言の意義を、アイヌ語を通じて知ってもらうこともある意味では重要なことだと思います。

アイヌ語版については、日本で唯一のアイヌ語新聞「アイヌタイムズ」の編集長である浜田隆史氏の全面的な協力をいただいております。

アイヌ語版は皆さんにローマ字で提供しました。アイヌ語は、日本語の文字カタカナも使われており、日本語の音韻体系にはないアイヌ語音韻用のためのアイヌ語独自のカタカナもあります。これは、2000年のJISの改訂で採用され、ユニコードでもバージョン3.2で採用になりました。カタカナは、学習者に多い比較的年齢の高いアイヌにとってローマ字より慣れ親しんでいるため使いやすいという特色があります。一方、ローマ字は、語の構成要素や音韻構造を理解する上でわかりやすいので便利であるという特色があります。カタカナは、日本語を表記するための文字なのですが、アイヌ語を表記する時は、日本語と共通する部分以外に、日本語にはない音韻である音節末の -k, -p, -s, -t, -m, -r など小さなカタカナで表すなど、日本語にないアイヌ語独自のカタカナも使われます。MacOS Xでは2001年から標準でこのカタカナが入力・表示が可能となっていて、2003年に販売されたバージョン10.3では標準の文字変換プロセッサ「ことえり」でアイヌ語モードが採用になりました。これによりアイヌ語ローマ字からアイヌ語カタカナに簡単に変換できるようになってます。最近の動きとして、Windowsでは2007年に販売されたVistaのバージョンで標準で入力・表示が可能となりました。また、2005年8月16日にアイヌ語が言語名コード「ain」としてISO（国際標準化機構）に登録されました。これによりコンピュータの世界でアイヌ語の存在が明らかになりました。

プラハ宣言沖縄語版は、日本語版より直訳しているので、特に説明はしません。原語そのままと考えてよいと思います。アイヌ語版についてはアイヌ語にふさわしい意識をしているので、それを日本語とエスペラントに訳し、下記のウェブページに置きました。もう一枚にあるプラハ宣言のアイヌ語版は、ローマ字のみとなっています。この一枚は、それに関する解説文となります。世界エスペラント大会で発表したものの資料を以下のサイトに置きました。ご覧ください。

<http://www5d.biglobe.ne.jp/~hel/uk2007/uk2007.htm>

アイヌ語版をエスペラントと日本語で翻訳したものもあります。

北海道エスペラント連盟(HEL)のホームページは以下のとおりです。

<http://www5d.biglobe.ne.jp/~hel/jp/index-j.htm>

北海道エスペラント連盟(HEL)のメールアドレスは以下のとおりです。

hokkaido_esp_ligo@yahoo.co.jp

アイヌ語新聞「アイヌタイムズ」を購読を希望される方はご連絡ください。事務局へ中継ぎもできます。必要があれば、題名や概要をエスペラントで訳します。わからない単語もお教えします。日本語版もあります。また、北海道エスペラント連盟のウェブページには、私が書いたアイヌ語記事をエスペラントと一緒に載せていますので、試読してください。

<http://www5d.biglobe.ne.jp/~hel/uk2007/uk2007.htm>

沖縄語については、次のウェブページを参考としてお知らせします

<http://www5d.biglobe.ne.jp/~hel/jp/prago/pragooki.htm>

沖縄語版につきましては、沖縄の人で長い間差別されてきた沖縄語の復権運動にご尽力なさっている南謡出版の比嘉清さんがご協力してくださったおかげで完成することができました。ここに改めて感謝申し上げます。作文するにあたっては、南謡出版の「うちなぬち教本」は大変役立ちました。沖縄語に興味を持った方や本格的に沖縄語による散文活動をお考えの方は、是非購入してお使いになることをお勧めします。

比嘉さんの会社「南謡出版」のウェブページには沖縄語の著作物があります：

<http://www.haisai.co.jp/>